

ของดีของฝากจากบ้านท่อม

เรียบเรียงโดย
วนิดา อ่อนละมัย
สุมาลี สุวรรณกร

บ้านท่อมเป็นหมู่บ้านใหญ่ มีประวัติความเป็นมายาวนาน ทำให้มีสิ่งของที่สามารถพัฒนาเป็นของดี ของฝากของชาวบ้านท่อมได้มากมาย ไม่ว่าจะเป็น

พรมเช็ดเท้า พวงกุญแจ เลือกก แม่สำรวย

แม่สำรวย พูลชัย อายุ 78 ปี เป็นผู้ผลิต พรมเช็ดเท้า พวงกุญแจ และเลือกกของบ้านท่อม คุณแม่เล่าว่า แต่เดิมมีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อทำพรมเช็ดเท้าทอมือบ้านท่อม ภายหลังสมาชิกในกลุ่มได้แยกกันไปประกอบอาชีพอื่น ปัจจุบันคุณแม่สำรวยยังทอพรมเช็ดเท้าอยู่ที่บ้านของตนเอง โดยมีหลานสาวช่วยทำรวมระยะเวลาที่ทำมากกว่า 30 ปี

๑ บ้านทຸ່ມໃນມຸມທີ່ຄຸນຍັງມີຮູ້ຈັກ

112

ໂດຍຜົນກະທົບທີ່ກ່າວມາເປັນສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນພຣມເຮັດເຕົ້າທອມື້ ເພາະມີລູກຄ້າສັ່ງຢ່າງສມ້າເສມອ ວັນໜຶ່ງທອໄດ້ປະມານ 20 ຟື້ນ ຂາຍຟື້ນລະ 35 ບາດ ໂດຍຝ້າທີ່ນຳມາທອນັ້ນໄດ້ມາຈາກໂຮງງານທອຝ້າທີ່ຢູ່ໃນຕຳບຣບ້ານທຸ່ມ

ວິທີການຄຸນແມ່ຈະໄປຮື້ເສຍຝ້າກະສອບມາຈາກໂຮງງານແລະນຳມາທອມື້ ຄລ້າຍກັບການທອຝ້າໂຮມ ຈຶ່ງກໍ່ໃຫ້ພຣມເຮັດເຕົ້າມີຄວາມແຕກ

ต่างจากท้องตลาดทั่วไปคือ มีความแน่น คงทน และสีสันทดสวย สวยงาม ลูกค้าสามารถสั่งได้ตามความต้องการ ส่วนลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นหน่วยงานราชการ พนักงานบริษัท ชื้อไปใช้ในสำนักงาน และมีลูกค้าที่มาจากการบอกต่อกันอีกส่วนหนึ่งด้วยเช่นกัน

ส่วนการทำจากเสือกก ปัจจุบันเป็นการทำตามคำสั่งซื้อของลูกค้าเป็นหลัก และพวงกุญแจที่ทำจากเสือกก มีรูปทรงคล้ายหมวกเล็ก และเสือกกจิ๋ว เป็นผลิตภัณฑ์ที่อยากจะกลับมาทำอีกครั้งเพราะสะท้อนถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวบ้านทุ่ม ตอนนี้มีสอนให้ลูกหลานทำ ใครสนใจสามารถสั่งซื้อได้ที่คุณแม่สำรวย พูลชัย เบอร์โทรติดต่อ (06-6006-6292)

ผ้าไหมบ้านแดงน้อย ผ้าไหมมัดหมี่แม่พอลล่า

แม่สมพร กุลติลก หรือ แม่พอลล่า เป็นผู้นำกลุ่มทอผ้าไหมบ้านแดงน้อย แม่พอลล่าเล่าว่า ทอผ้าไหมมานานแล้ว เริ่มจากการเรียนรู้จากคุณยาย คุณป้า กระทั่งสามารถทอผ้าได้ด้วยตนเอง ปัจจุบันแม่พอลล่ายังทอผ้าไหมมัดหมี่อยู่ที่บ้านแดงน้อย มีลูกค้ามาจ้างให้ทอตามลวดลาย ซึ่งมีทั้งลวดลายสมัยนิยม และลวดลายดั้งเดิม แม่พอลล่าบอกว่า ลวดลายดั้งเดิมคือลายเต้าน้อยหรือลายเต่าเล็ก ผ้าไหม 1 เครือ ใช้เวลาในการทอประมาณ 45 วัน ราคาอยู่ที่ 3,000 บาท ขึ้นไป

๑ บ้านทຸ່ມໃນມຸມທີ່ຄຸນຍັງມີຮູ້ຈັກ

114

นอกจากนี้ แม่พอลลา ยังทำหน้าที่เป็นปราชญ์ชุมชนถ่ายทอดเรื่องราวการทอผ้าให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งออกร้านตามงานสำคัญของจังหวัด นับว่าผ้าไหมมัดหมี่เป็นผลิตภัณฑ์ทอมือที่มีความละเอียดสูง สีสันและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ ผ้าไหมมัดหมี่มีความละเอียดและความสวยงาม และเป็นที่รู้จักในฐานะงานฝีมือท้องถิ่นที่มีคุณค่าของบ้านทຸ່ມอีกด้วย ใครสนใจสามารถสั่งซื้อได้ที่แม่สมพร กุลติลก เบอร์โทรติดต่อ (08-7639-2133)

ธุงและโมบายวัฒนธรรม บ้านเหล่าเกวียนหัก

กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านเหล่าเกวียนหัก เริ่มต้นการทำธุงและโมบายวัฒนธรรม จากการที่พัฒนาชุมชนเข้ามาทำกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ จึงมีการรวมกลุ่มกันเพื่อทำผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม เริ่มแรกเป็นการทำธุงแบบเดี่ยว รูปดาว และใยแมงมุม จากนั้นพัฒนาเป็นธุงและโมบาย ที่สามารถใช้ประดับตกแต่งบ้านหรืองานบุญ และมีการปรับรูปแบบ รูปทรงให้มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของบ้านทุ่มมากขึ้น ขายในราคา 200-300 บาทต่อชิ้น

ธงและโมบายวัฒนธรรมถือเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและความเชื่อทางศาสนา โดยตุงเป็นสิ่งประดับในงานพิธีทางศาสนา ส่วนโมบายวัฒนธรรมมักใช้ในการตกแต่งบ้านหรือสถานที่ต่าง ๆ เป็นสินค้าที่แสดงถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างชัดเจน ปัจจุบันทางกลุ่มยังมีผลิตภัณฑ์พวงมาลัยผ้าขาวม้าอีกด้วย

ใครสนใจอยากอุดหนุน ติดต่อได้ที่เบอร์ น.ส.นุชนา บำรุงนา เบอร์โทรติดต่อ (08-72358-020) และ นางจรรยา ศรีชินเลิศ เบอร์โทรติดต่อ (08-5312-5540)

สวนผักอินทรีย์แม่เวช บ้านเหล่าเกวียนหัก

สวนผักอินทรีย์แม่เวช หรือ นางนิเวช วัดถ้ำ บ้านเหล่าเกวียนหัก มีจุดเริ่มต้นจากโครงการพัฒนาเกษตรชุมชน โดยเริ่มแรกมีผู้เข้าร่วมประมาณ 10 ครอบครัว จากนั้นเหลือเพียงแม่เวช ที่ยังดำเนินการสวนผักอินทรีย์ที่นาของตนเอง โดยแม่เวชได้จัดการไถนาตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตร ในสวนเกษตรอินทรีย์ประกอบด้วยพืช ผักนานาชนิด ได้แก่ ตะไคร้ ต้นกล้วย นาข้าว และ พืชผักสวนครัว แม่เวชนำผลผลิตทางการเกษตรไปขายที่ตลาดนำมาซึ่งรายได้จุนเจือครอบครัว นับได้ว่าสวนผักอินทรีย์แม่เวช เป็นแหล่งผลิตผักที่ปลูกด้วยวิธีการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยไม่ใช้สารเคมี สวนผักเหล่านี้มีคุณค่าทางโภชนาการสูง และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เยาวชนและชุมชน โดยในอนาคตตั้งใจให้เป็นพื้นที่ศึกษาดูงาน พื้นที่พักผ่อนของคนในท้องถิ่นและกลุ่มผู้ที่ใส่ใจสุขภาพ

ใครสนใจอยากจะไปเรียนรู้และศึกษาดูงานไปได้ที่ ผักอินทรีย์ นางนิเวช วัดถ้ำ เบอร์โทรติดต่อ (08-5853-1797)

๑ บ้านท่อมในมุมที่คุณยังไม่รู้จัก

118

ขนมเปี๊ยะกรรณิการ์ บ้านเหล่าเกวียนหัก

ขนมเปี๊ยะกรรณิการ์บ้านเหล่าเกวียนหัก ถูกพูดถึงเป็นอย่างมาก เพราะมีรสชาติอร่อยและทำมานานกว่า 20 ปีแล้ว โดยนางกรรณิการ์ ศรีเดช เจ้าของร้านขนมเปี๊ยะกรรณิการ์ เล่าว่า สามีเคยไปรับจ้างทำงานอยู่ร้านขนมเปี๊ยะ พอทำเป็นเลยออกมาทำเองที่บ้าน โดยมีเครื่องกวนไส้ขนม มีหลายไส้ ทั้งไส้ฟัก ไส้ถั่วเหลือง ไส้ถั่วดำ ไส้เค็ม ซึ่งลูกค้าส่วนใหญ่คือร้านค้าในเมืองขอนแก่น

โดยขนมเปี๊ยะมีทั้งขนาดเล็กก้อนละ 10 บาท และขนาดใหญ่ก้อนละ 80 บาท โดยขายส่งและขายปลีก การทำจะทำวันเว้นวัน ซึ่งที่บ้านมีเตาอบขนมขนาดใหญ่สามารถผลิตขนมได้วันละ 400-500 ก้อน

ใครสนใจสามารถสั่งซื้อได้เลยที่เบอร์โทรศัพท์ (08-7212 8351) รับรองจะไม่ผิดหวังกับการันตีด้วยคุณภาพที่มีมายาวนาน

๑ บ้านท่อมในมุมที่คุณยังไม่รู้จัก

120

ขนมนางเล็ดแม่แพรว บ้านท่อม

ขนมนางเล็ดแม่แพรว เป็นขนมไทยพื้นบ้านที่ทำจากข้าวเหนียว โรยด้วยน้ำตาลหรือน้ำผึ้งให้มีรสหวาน มักรับประทานเป็นของว่างหรือของฝากที่นิยมจากชาวบ้านในพื้นที่ แม่แพรวทำขนมนางเล็ดมาเป็นเวลากว่า 20 ปี โดยทำขายที่ตลาดบ้านท่อม และยังขายส่งให้แก่พ่อค้า แม่ค้าที่ต้องการนำไปขายต่อในเมืองขอนแก่น รวมทั้งกระจายสินค้าไปขายยังตลาดบางลำพูในเมือง และรับทำขนมนางเล็ดเพื่อใช้ในงานบุญ หรืองานสำคัญด้วย โดยจำหน่ายในราคาถุงละ 35 บาท สนใจติดต่อโทร (08-4518-0283)

กระยาสารทแม่เฉลิมพร บ้านทุ่ม

บ้านทุ่มยังมีชนมอ้อย ที่มีหลายเจ้าทำขาย แต่เสียงที่บอกต่อว่า เจ้านี้อร่อยสุด นั่นคือกระยาสารทของคุณป้าเฉลิมพร มารกิจ วัย 65 ปีที่ทำมาตั้งแต่รุ่นแม่ โดยเปิดหน้าร้านอยู่หน้าบ้าน

๑ บ้านทุ่มในมุมที่คุณยังไม่รู้จัก

ถนนสายหลักคือศรีจันทร์ ขายกระสารมากกว่า 30 ปี โดยจำหน่าย
ถุงละ 30-50 บาท ทำขายสดใหม่ทุกวัน

ส่วนผสมที่วอรรอยก็มีข้าวตอกแตกเอามาคลุกกับน้ำตาล
และผสมถั่ว งา มะพร้าว ทำให้มีความหอมอร่อยกว่าเจ้าอื่น แถม
ราคาย่อมเยา ใครสนใจสั่งซื้อได้ที่เบอร์โทรติดต่อ (08-9422-5403)
รับรองจะติดใจ

ข้าวขาหมู ข้าวมันไก่ แม่ไก่สี่แยกหน้าวัดโพธิ์กลาง

ใครมาบ้านทุ่มไม่รู้จะกินข้าวร้านไหนดี ต้องแวะร้านนี้เลยคะ
ข้าวขาหมู ข้าวมันไก่ ก๋วยเตี๋ยว ก๋วยจืด ร้านแม่ไก่ เจ้าของร้านชื่อ
เกศสิรินทร์ เกียรติสินนา วัยเลข 5 ที่เป็นลูกสาวของบ้านนี้และอยู่ที่
นี้มาตั้งแต่เกิด เธอเล่าว่าสมัยก่อนพ่อแม่ก็อยู่บ้านนี้โดยมีปู่เป็นคนจีน

มาจากจีนแผ่นดินใหญ่ มาหากินในอีสาน จึงแต่งงานกับย่าทวด ซึ่งเป็นคนบ้านทุ่มและซื้อที่ดิน ชื้อบ้านขาวของชาอยู่ที่นี่ และมีญาติพี่น้องมาอยู่ด้วยในระแวกเดียวกันบริเวณหน้าวัดโพธิ์กลาง ทำให้แถวนี้มีแต่ญาติพี่น้องกันทั้งหมด

สมัยก่อนย่านนี้เป็นจุดตลาดของตำบลบ้านทุ่ม สมัยที่ยังไม่มีถนนมะลิวัลย์ แต่มีเพียงถนนศรีจันทร์ บริเวณนี้คึกคักมากเพราะมีรถวิ่งมาจอดและมีคนมาต่อรถ ลงรถแถวนี้ และในย่านนี้ยังมีร้านค้าเก่าแก่อยู่มากมาย ทำให้ร้านแม่ไก่เป็นที่รู้จักและมีคนมานั่งรับประทานกันเต็มร้านแทบทุกวัน

ประกอบกับร้านนี้ติดแอร์เย็นฉ่ำ และเปิดทีวีให้ได้ชมอีกด้วย แต่ที่สำคัญคือราคาไม่แพง อาหารน่ากิน มีน้ำเย็นบริการฟรีอีกด้วยทำให้หลายคนติดใจ

ใครสนใจอยากจะรับประทานติดต่อได้ที่ เบอร์โทรติดต่อ (08-4788-9882)

ร้านก๋วยจั๊บน้ำเย็นคั่วหมูแดงพีเก้

ในบ้านทุ่งมีร้านน้ำหนึ่งหลายร้าน และหนึ่งในร้านที่หลายคนแนะนำ เพราะรสชาติอร่อยแถมถ้าไม่จองคิวบางวันอาจจะไม่ได้กิน นั่นคือร้านก๋วยจั๊บน้ำเย็นคั่วหมูแดงร้าน “พีเก้” กัลยากร สีใส อยู่ถนนศรีจันทร์ ตรงกลางหมู่บ้านก่อนถึงบึงหนองแขวง

แม้จะดูเป็นเพียงร้านเล็ก ๆ ที่ต่อเติมข้างบ้านเป็นโต๊ะสำหรับลูกค้านั่ง แต่ร้านนี้มีลูกค้าเต็มทุกวัน เพราะรสชาติก๋วยจั๊บน้ำเย็นคั่วหมูแดงที่หลายคนบอกต่อ เพราะเป็นสูตรหมูแดงที่ถูกต้องและถูกปากลูกค้า

พีเก้บอกว่า ได้สูตรมาจากเพื่อนและซื้อเส้นตรงมาจากอุบลราชธานี ก๋วยจั๊บน้ำเย็นคั่วหมูแดงทำให้เส้นนุ่มและใสหมูแดงเข้าไปทำให้ถูกใจลูกค้า จนต้องรอคิวใครไม่ยอมไปแล้วเสียเวลา โทรฯจองโต๊ะล่วงหน้าได้ที่เบอร์ (08-3112-5126) รับรองติดใจ แหมทานเสร็จยังมีขนมหวานให้ล้างปากอีกด้วย.

โดย เทศบาลเมืองบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ©

125

ปลาหนึ่งไร่กรอกอีสานสุดสงวน

มาบ้านทุ่มก็ต้องหาของกินของฝากกลับบ้านไป หากใครไม่ยากกินขนมก็สามารถซื้ออาหารกลับไปได้ และที่บ้านทุ่มแห่งนี้มีร้านที่สั่งปลาจากห้องเย็นมาหนึ่งเองและแพ็คใส่กล่องจำหน่ายด้วย

๑ บ้านท่อมในมุมที่คุณยังไม่รู้จัก

โดยพี่สุดสงวน พลตรี วัย 59 ปี ได้ทำอาชีพนี้มานานกว่า 30 ปี โดยเห็นโอกาสที่ไม่ค่อยมีคนทำ จึงได้สั่งปลาจากห้องเย็น ซึ่งเธอไปเลือกปลาทูสดเองกับมือเพื่อมาึ่งและแพ็คใส่กล่องไปวางจำหน่ายตั้งแต่ราคาแพ็ค ละ 20 บาทขึ้นไป โดยทำทุกวัน ขายหมดทุกวันวันละ 100 แพ็ค จนสามารถส่งลูกเรียนหนังสือได้

นอกจากนั้นยังทำไส้กรอกหมูแบบไส้กรอกอีสานขายด้วย ซึ่งมีทั้งตั้งขายหน้าบ้านและไปขายที่ตลาดสดบ้านท่อม แต่บางวันแค่วางขายหน้าบ้านก็หมดแล้วเนื่องจากมีลูกค้าเก่าเยอะ และจุดที่วางขายคือหน้าบ้าน ตรงบ้านก้านน้เกา ถนนศรีจันทร์ กลางบ้านท่อม ที่มีรถผ่านไปมาปริมาณมากทุกวัน จึงไม่มีปัญหาเรื่องการจำหน่าย ใครสนใจก็สามารถไปแวะซื้อได้ราคาไม่แพง สนใจติดต่อได้ที่เบอร์ (09-5659-4315)

ไส้กรอกแหนมแม่สัมฤทธิ์ บ้านทุ่ม

ที่บ้านทุ่มมีของกินหลายอย่าง แต่ที่ขึ้นชื่อและผลิตแทบไม่ทันคือ ไส้กรอกเนื้อและไส้กรอกหมูแม่สัมฤทธิ์ที่ผลิตมานานกว่า 30 ปีแล้ว หลายคนติดใจเพราะราคาไม่แพง รสชาติดี จึงนิยมซื้อเป็นของฝากมือตลอด โดยคุณบุญเยี่ยม นุบาล บ้านเลขที่ 331 หมู่ 1 บ้านทุ่ม

๑ บ้านทุ้มในมุมที่คุณยังไม่รู้จัก

บอกว่า แม่ยายคือนางสัมฤทธิ์ ทำไส้กรอกเนื้อและไส้กรอกหมูพร้อมกับแหนมหมูนานกว่า 30 ปีแล้ว ตนเป็นลูกเขมาแต่งงานกับลูกสาวก็ได้ช่วยทำ และยึดเป็นอาชีพหลักของครอบครัว แต่ทุกวันจะทำไส้กรอกเนื้อและหมูพร้อมกับแหนมหมูโดยใช้เนื้อทั้งวัวและหมูประมาณวันละ 20 กิโลกรัม ต้องคัดเนื้อชั้นดีมาทำ ไม่เอาเนื้อตลาดที่บดทั่วไปเพราะมีส่วนผสมของเนื้อไก่ แต่จะเน้นซื้อเนื้อมาบดเอง แล้วปรุงเครื่องเองทั้งหมด โดยไส้กรอกที่ทำจะขายหมดทุกวันโดยจะเน้นขายที่ตลาดบ้านทุ้มในตอนเย็น ส่วนใหญ่ลูกค้าจะรู้จักมีทั้งมาซื้อเองและโทรศัพท์มาสั่งเพราะติดใจในรสชาติ ใครสนใจก็สามารถสั่งซื้อได้ราคาขอละ 10 บาททั้งไส้กรอกเนื้อและหมู ส่วนแหนมหมูขายอันละ 15 บาทเท่านั้น ใครสนใจโทรศัพท์สั่งซื้อได้ที่เบอร์โทรติดต่อ (08-5005-3991) รับรองจะต้องกลับมาซื้อซ้ำ

128

๑ สวนฝรั่งกิมจู และนายหาญศึก บุญมี เจ้าของสวน

สวนฝรั่งกิมจูปลอดสาร บ้านม่วง

สวนฝรั่งกิมจูบ้านม่วง เป็นของนายหาญศึก บุญมี อายุ 51 ปี บ้านเลขที่ 168 หมู่ 13 บ้านม่วง ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ปลูกฝรั่งกิมจูมา 7 ปีแล้ว โดยปลูกไว้ 200 ต้น ในพื้นที่ 2 ไร่ โดยเก็บผลผลิตได้ตั้งแต่ปีแรก เก็บได้วันละ 50 กิโลกรัม ขายหมดทุกวัน โดยจะมีคนมารับที่สวนและเอามาขายที่ตลาดบ้านทุ่ม ขายส่งกิโลกรัมละ 25 บาทและหากมานั่งขายเองกิโลกรัมละ 30 บาท

การปลูกฝรั่งกิมจูสามารถให้ผลผลิตได้ตั้งแต่ 7 เดือนแรก และต้องดูแลให้น้ำให้ปุ๋ยแต่จะไม่ฉีดพ่นยา ใช้วิธีห่อผลเอาไว้เพื่อไม่ให้แมลงมากิน ใครสนใจสอบถามได้ที่เบอร์ (09-8654-5404)